

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการกำหนดองค์ประกอบที่ใช้ประเมิน การสร้างและการหาค่าความตรงของรูปแบบการประเมินพร้อมทั้งการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินและการสร้างปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและคะแนนน้ำหนักความสำคัญ ในแต่ละด้านขององค์ประกอบที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการประเมิน และคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ และการประเมินผลการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจำแนกตามขนาดโรงเรียน และตามรายด้านขององค์ประกอบที่ใช้ประเมิน

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการประเมินทั้งหมด 6 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน
- 1.2 ด้านครูผลศึกษา
- 1.3 ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลาณามัย
- 1.4 ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
- 1.5 ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
- 1.6 ด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และ

สิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา

ใน 6 ด้านที่ใช้ประเมินประกอบด้วยองค์ประกอบที่ใช้ประเมิน 55 องค์ประกอบ และในองค์ประกอบที่ใช้ประเมินทั้ง 55 องค์ประกอบประกอบด้วยรายการที่ใช้ประเมินรวมทั้งสิ้น 71 รายการ

2. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน มีจำนวน 10 รายการดังนี้คือ

2.1 ความครอบคลุมของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการเน้นคำนึงถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม

2.4 ความหลากหลายของกิจกรรมผลศึกษาที่กำหนดให้นักเรียนเรียนในรายวิชาบังคับ

- 2.5 จำนวนรายวิชาที่จัดให้นักเรียนเรียนในรายวิชาบังคับ
- 2.6 การจัดให้มีการสอนรายวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีเพิ่มเติมจากรายวิชาบังคับ
- 2.7 อัตราส่วนของครูพลศึกษาต่อจำนวนนักเรียนในการสอนแต่ละครั้ง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.8 อัตราส่วนของครูพลศึกษาต่อจำนวนนักเรียนในการสอนแต่ละครั้ง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2.9 การแต่งตั้งครูพลศึกษาของนักเรียนในชั่วโมงพลศึกษา
- 2.10 การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน
3. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านครูพลศึกษา มีจำนวน 7 รายการดังนี้คือ
 - 3.1 ระดับวุฒิทางพลศึกษา
 - 3.2 การเตรียมการสอน
 - 3.3 ความรักและความศรัทธาในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพ
 - 3.4 ความรับผิดชอบต่อการมาปฏิบัติหน้าที่
 - 3.5 การทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่
 - 3.6 จำนวนชั่วโมงการสอน(ไม่รวมชั่วโมงกิจกรรม)ใน 1

สัปดาห์

- 3.7 การแต่งตั้งสอนพลศึกษา
4. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย มีจำนวน 13 รายการดังนี้คือ
 - 4.1 ระดับวุฒิทางพลศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา
 - 4.2 การกำหนดให้มีปรัชญาหรือคำขวัญในการทำงานร่วมกัน
 - 4.3 การกำหนดแผนในการปฏิบัติงานของหมวดวิชา
 - 4.4 วิธีกำหนดแผนปฏิบัติงานของหมวดวิชา
 - 4.5 การแบ่งหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน

ทั้งหมด

- 4.6 การจัดทำมีการประชุมภายในหมวดวิชา
- 4.7 การประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของหมวดวิชา
- 4.8 อัตราส่วนระหว่างครูพลศึกษา 1 คนต่อจำนวนนักเรียน
- 4.9 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก
- 4.10 การจัดทำมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูพลศึกษา
- 4.11 การจัดทำมีเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
- 4.12 การจัดทำมีห้องพยาบาล อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ประจำห้อง
ยาและอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล
- 4.13 การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนทุกระดับชั้นทุกปี
5. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียน
มัธยมศึกษาด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีจำนวน 12 รายการดังนี้คือ
 - 5.1 การกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของการแข่งขัน
 - 5.2 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การแข่งขันกับจุดมุ่งหมาย
การเรียนรู้รายวิชา
 - 5.3 การประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์ของการแข่งขัน
 - 5.4 การมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการแข่งขันของนักเรียน
 - 5.5 การมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการแข่งขันของอาจารย์
ในหมวดวิชาอื่น ๆ
 - 5.6 จำนวนนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการแข่งขัน
 - 5.7 ชนิดกีฬาที่จัดแข่งขัน
 - 5.8 จำนวนครั้งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันก่อน
ที่จะครบรอบแรก
 - 5.9 ระยะเวลาในการแข่งขัน
 - 5.10 ช่วงเวลาที่ทำการแข่งขัน
 - 5.11 การจัดทำมีรางวัลมารยาทหรือความมีน้ำใจนักกีฬา

5.12 กรรมการตัดสินชี้ขาดในชนิดกีฬาต่าง ๆ

6. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน มีจำนวน 13 รายการดังนี้คือ

6.1 การกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของการแข่งขัน

6.2 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การแข่งขันกับจุดมุ่งหมาย

การเรียนรู้รายวิชา

6.3 การประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์ของการแข่งขัน

6.4 ความสามารถของนักกีฬา

6.5 ระดับผลการเรียนของนักกีฬา

6.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน

6.7 ช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน

6.8 ช่วงเวลาของการแข่งขัน

6.9 วุฒิทางพลศึกษาของอาจารย์ผู้ฝึกซ้อมหรือควบคุมทีมกีฬา

แต่ละชนิด

6.10 การจัดสอนพิเศษ หรือสอนเพิ่มเติมทางวิชาการแก่นักกีฬา

6.11 การทำประกันอุบัติเหตุให้นักกีฬา

6.12 การแจ้งให้ผู้ปกครองนักกีฬาทราบเกี่ยวกับการแข่งขัน

6.13 การสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักกีฬา

7. รายการที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา มีจำนวน 16 รายการดังนี้คือ

7.1 จำนวนวัสดุอุปกรณ์ประเภทลูกบอลที่ใช้สอนใน 1 คาบ

7.2 จำนวนวัสดุอุปกรณ์ประเภทส่วนบุคคลที่ใช้สอนใน 1 คาบ

7.3 จำนวนเบาะยัดหุ่่นที่ใช้สอนใน 1 คาบ

7.4 การจัดทำบัญชีวัสดุ อุปกรณ์

7.5 การดูแลและจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์

- 7.6 ช่วงเวลาที่ใช้ซ้อมวิสาข อุปกรณ์ทางพลศึกษาแก่นักเรียน
- 7.7 ระเบียบในการซ้อมวิสาข อุปกรณ์ทางพลศึกษาแก่นักเรียน
- 7.8 จำนวนสนามกีฬากลางแจ้งที่ใช้ในการเรียนการสอน
- 7.9 จำนวนสนามกีฬาในร่มที่ใช้ในการเรียนการสอน
- 7.10 การจัดให้มีสระว่ายน้ำ
- 7.11 ความปลอดภัยในการใช้สนามกีฬาต่าง ๆ
- 7.12 การจัดให้มีระเบียบการใช้ และการบำรุงดูแลรักษา

สนามกีฬาต่าง ๆ

- 7.13 สถานที่เฉพาะสำหรับเปลี่ยนชุดพลศึกษานักเรียน
- 7.14 สถานที่สำหรับทำความสะอาดร่างกายนักเรียน
- 7.15 การจัดให้มีบริการน้ำดื่มสำหรับนักเรียนบริเวณสนามกีฬา
- 7.16 การจัดให้มีตู้เก็บเสื้อผ้าสำหรับนักเรียนในช่วงเวลาเรียน

พลศึกษา

8. ผลการกำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญในแต่ละด้านขององค์ประกอบที่ใช้ประเมิน เรื่องลำดับคะแนนน้ำหนักความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการเรียนการสอนได้ 10 คะแนน ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลศึกษามียได้ 9.88 คะแนน ด้านครูพลศึกษาได้ 9.75 คะแนน ด้านการจัดและบริหารวิสาข อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาได้ 9.66 คะแนน ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนได้ 8.45 คะแนน และด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนได้ 7.25 คะแนน

9. คะแนนเต็มของการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา เท่ากับ 400 คะแนน โดยมีคะแนนด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลศึกษามียเท่ากับ 72 คะแนน ด้านครูพลศึกษาเท่ากับ 70 คะแนน ด้านการจัดและบริหารวิสาข อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาเท่ากับ 70 คะแนน ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเท่ากับ 62 คะแนน และด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

เท่ากับ 54 คะแนน คะแนนของแต่ละองค์ประกอบที่ใช้ประเมินในด้านการเรียน การสอนพลศึกษาในชั้นเรียนเท่ากับ 12 คะแนน ด้านครูพลศึกษาเท่ากับ 10 คะแนน ด้านการแข่งชันกีฬภายในโรงเรียน ด้านการแข่งชันกีฬาระหว่าง โรงเรียนและด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาเท่ากับ 6 คะแนน

10. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏว่ารูปแบบการประเมินมีค่าความเที่ยงอยู่ใน ระดับที่สูงมาก คือ 0.99 และมีค่าความตรงเชิงจำแนกคือสามารถให้ผลการ ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพโปรแกรม พลศึกษาในระดับดีมาก กับระดับดีน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้านที่ประเมิน

11. จากการประเมินผลการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรม พลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้ช่วยวิจัยปรากฏว่ามีรายการที่ใช้ ประเมินที่มีความสามารถในการนำไปใช้ในระดั้มากที่สุดจำนวน 17 รายการ ในระดับมากจำนวน 51 รายการ และในระดับปานกลางจำนวน 3 รายการ ซึ่งได้แก่ ความรักและความศรัทธาในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพของครูพลศึกษา ความรับผิดชอบของครูพลศึกษาต่อการมาปฏิบัติหน้าที่ และการประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ของการแข่งชันกีฬภายในโรงเรียน สำหรับในด้านความชัดเจน ของภาษาที่ใช้ปรากฏว่า มีรายการที่ใช้ประเมินที่มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ใน ระดับมากที่สุดจำนวน 28 รายการ และในระดับมากจำนวน 43 รายการ

12. ปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วยปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาซึ่งจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ และจำแนกตามคุณภาพที่ใช้ประเมินรวม 6 ด้านคือ ด้านการ เรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชา พลานามัย ด้านการแข่งชันกีฬภายในโรงเรียน ด้านการแข่งชันกีฬาระหว่าง

โรงเรียน และด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา รวมทั้งสิ้น 21 ปกติวิสัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา เป็นรูปแบบการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะรูปแบบการประเมินนี้มี ลักษณะที่สำคัญดังนี้ คือ

1.1 มีความตรงเชิงจำแนก (Discriminant validity) คือสามารถใช้จำแนกคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีโปรแกรมพลศึกษาในระดับดีมากกับดีน้อยได้ในทุกด้านที่ใช้ประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Interrater reliability) คือผู้ประเมินมากกว่า 1 คนสามารถนำรูปแบบการประเมินนี้ไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนใด ๆ ได้ไปในแนวทางเดียวกัน ในระดับที่สูงมากคือ 0.99

1.3 มีปกติวิสัย (Norms) คุณภาพโปรแกรมพลศึกษา ซึ่งช่วยในการแปลความหมายของผลการประเมินที่ได้

1.4 มีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการนำไปใช้ประเมิน คือผู้ที่ได้นำรูปแบบการประเมินนี้ไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาแล้วพบว่ามีความสามารถในการนำไปใช้ประเมินในระดับมากที่สุด 17 รายการ ระดับมาก 51 รายการและระดับปานกลางเพียง 3 รายการ นอกจากนี้ยังเห็นว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในระดับมากที่สุด 28 รายการและในระดับมาก 43 รายการ

จากลักษณะที่สำคัญของรูปแบบการประเมินนี้ จึงเห็นได้ว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพดังเช่นที่ เคอร์ริงเจอร์ (Kerlinger, 1986) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเครื่องมือวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษาว่า "เครื่องมือที่ใช้วัดทุกชนิดจะต้องมีการตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าความตรง (Validity)" วิเชียร เกตุสิงห์ (2529) ก็ได้สรุปหลักกว้าง ๆ ของลักษณะเครื่องมือวัดที่ดีไว้ดังนี้ คือ "มีความเที่ยงตรง (Validity) มีความเชื่อถือได้ (Reliability) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และมีอำนาจจำแนก (Discrimination) นอกจากนี้ อุทุมพร จามรมาน (2532) ยังได้เสนอขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือที่ดีซึ่งได้กล่าวถึงขั้นตอนที่สำคัญไว้อย่างหนึ่งคือ ปกติวิสัยว่า "การหาค่าปกติวิสัยจะช่วยให้การใช้เครื่องมือ การแปลความหมายเป็นไปได้ง่ายและสะดวก"

2. การที่รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษานี้มีความตรงเชิงจำแนกสามารถใช้จำแนกคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีโปรแกรมพลศึกษาในระดับดีมากกับดีน้อยได้ทุกด้านนั้น น่าจะเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำเทคนิคเดลฟายมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบที่ใช้ประเมิน ซึ่งเป็นไปตามที่ ลินสโตน และทิวรอฟ (Linstone & Turoff, 1975) ได้กล่าวถึงการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคเดลฟายในปัจจุบันว่า "ได้ขยายไปจากเดิมมากทั้งในด้านการนำไปประยุกต์ใช้และโดยตัวของเทคนิคเดลฟายเอง... และได้มีการนำไปใช้ในหลายด้านเช่นการวางแผนและการทำนายอนาคต การตรวจสอบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ การกำหนดโครงสร้างโมเดลด้านอุตสาหกรรม นวัตกรรมทางการศึกษา การวางแผนมหาวิทยาลัยและพัฒนาหลักสูตร การจัดลำดับความสำคัญค่านิยมของบุคคลและเป้าหมายของสังคม การพัฒนาเกณฑ์การประเมินและด้านการประเมินโปรแกรม ซึ่งในการกำหนดเกณฑ์และตรวจสอบความตรงของรูปแบบต่าง ๆ ได้มีการประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟายกันมาก" โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ได้

มาด้วยวิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำผู้เชี่ยวชาญเป็นจำนวนถึง 3 รอบผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ได้รับเลือกจะต้องได้รับการเสนอรายชื่อจากผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ อย่างน้อย 3 คนขึ้นไปและจำนวนผู้เชี่ยวชาญก็มีจำนวนที่เหมาะสมคือ 23 คนซึ่งเป็นจำนวนที่ โทมัส ที แมคมิลแลน (Macmillan, 1971 อ้างถึงใน เกษม บุญอ่อน 2522) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญกับความคลาดเคลื่อนที่ลดลงซึ่งได้ข้อสรุปว่าเมื่อจำนวนของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปอัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนมีน้อยมากคือ .02

3. การที่รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินในระดับที่สูงมากคือ 0.99 นั้นคงเป็นเพราะว่ารายการที่ใช้ประเมินในรูปแบบการประเมินนี้ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นการประเมินจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมคือมีหลักฐานที่สามารถใช้ตรวจสอบได้สำหรับในบางรายการที่เป็นนามธรรมซึ่งมีเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ผู้วิจัยก็ได้พิจารณาถึงความสอดคล้องของคำตอบระหว่างหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยกับครูพลศึกษาที่มีอักษรตัวแรกของชื่อใกล้เคียง "ก" มากที่สุดประกอบกัน และจากการประเมินผลการใช้รูปแบบการประเมินของผู้ช่วยวิจัยในด้านความชัดเจนของภาษา ก็พบว่ารูปแบบการประเมินนี้มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในระดับมากที่สุดเป็นจำนวน 28 รายการและในระดับมากเป็นจำนวนถึง 43 รายการ

4. จากผลการกำหนดองค์ประกอบที่ใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาของผู้เชี่ยวชาญ แสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาคือมีความครอบคลุมในด้านการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ด้านครูพลศึกษา ด้านการบริหารงานหมวดวิชาพลานามัย ด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการจัดและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา แต่ปรากฏว่าในด้านการจัดพลศึกษาพิเศษ (The adapted or program for the handicapped) ซึ่งเป็นการจัดพลศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถ หรือสภาพร่างกายที่แตกต่าง

จากนักเรียนปกตินั้นปรากฏว่าไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการประเมินนี้คงเป็นเพราะว่า จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีโปรแกรมผลศึกษาในระดับดีมากจำนวน 5 โรงเรียน และจากการให้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดองค์ประกอบที่จะนำมาใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษานั้น ผู้วิจัยได้สอบถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมผลศึกษาพิเศษนั้น ปรากฏว่าหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มักจะมีความเห็นว่า ในทางปฏิบัติแล้วคงเป็นไปได้ยากมากที่จะจัดดำเนินการได้ ทั้งนี้เพราะจำนวนนักเรียนที่มีความสามารถหรือสภาพร่างกายที่แตกต่างจากนักเรียนปกตินั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความผิดปกติทางร่างกายนั้นมีน้อยมากหรือไม่มีเลย อีกทั้งจำนวนนักเรียนที่เรียนผลศึกษาในแต่ละครั้งนั้นก็ยังมีจำนวนที่ครูผลศึกษาต้องรับผิดชอบมาก และครูผลศึกษาก็มักจะไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมผลศึกษาพิเศษจึงเป็นการยากมากที่จะจัดกิจกรรมผลศึกษาพิเศษให้กับนักเรียนกลุ่มนี้ได้ และเห็นว่าได้มีโรงเรียนที่รองรับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกายอยู่แล้ว ซึ่งก็นับว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาพิเศษ หรือมีจัดก็น้อยมาก (สุรพล ศรีหลประพันธ์, 2524 ; พิษเรศ พิริยหะพันธุ์ , 2525 ; ประทีป เวทย์ประสิทธิ์ , 2528 ; วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2529) แต่ถึงแม้ว่ารูปแบบการประเมินนี้จะไม่มีการประเมินในด้านการจัดผลศึกษาพิเศษอย่างชัดเจนก็ตาม รูปแบบการประเมินนี้ก็ยังมีประเมินในบางส่วนที่มีการคำนึงถึงนักเรียนที่มีความสามารถหรือมีสภาพร่างกายที่แตกต่างจากนักเรียนปกติอยู่บ้าง เช่น ในด้านการเรียนการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ก็มีการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน หรือในด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนก็ได้มีการประเมินจำนวนนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

5. รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาได้ทุกขนาดโรงเรียนที่มีการเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 แต่การที่จะทราบความหมายของการประเมินนั้น จำเป็นที่จะต้องนำผลการประเมินมาใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของแต่ละขนาดโรงเรียนด้วย คือถ้าเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ก็ใช้ปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ก็ใช้ปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ และถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษก็ใช้ปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กนั้นเนื่องจากมีจำนวนน้อยมากที่มีการเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คนซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับโรงเรียนขนาดกลางที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน ซึ่งถ้ามีจำนวนนักเรียนมากขึ้นก็จะเปลี่ยนเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กนั้นสามารถนำรูปแบบการประเมินนี้ไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาได้ โดยใช้ปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนขนาดกลางแปลความหมายการประเมิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในหมวดวิชาพลานามัยควรรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโปรแกรมพลศึกษานี้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาของตนเองเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบสภาพของโปรแกรมพลศึกษาของตนเองและจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาโปรแกรมพลศึกษาของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ
2. ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ หรือผู้มีส่วนรับผิดชอบ และเกี่ยวข้องกับพลศึกษา เช่นกรมพลศึกษาควรสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษานี้ไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ปรับปรุง นิเทศให้โปรแกรมพลศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองมีคุณภาพดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ
3. เมื่อได้นำรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้ประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองแล้ว ควรจะได้มีการพิจารณาถึงคะแนนการประเมิน และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน และของคะแนนรวมทุกด้าน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นโดยทำให้คะแนนแต่ละด้าน และคะแนนรวมเหล่านั้นได้อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่สูงขึ้น ๆ ตามลำดับ
4. เพื่อให้การผลิตครูพลศึกษาได้มีความสอดคล้องกับอุดมคติและมีคุณภาพต่อการจัดโปรแกรมพลศึกษาอย่างแท้จริง สถาบันผลิตครูพลศึกษาควรได้มีการติดตามผลการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษานี้ เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลในการผลิตครูพลศึกษาต่อไป
5. ถ้าจะได้มีการพิจารณาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีโปรแกรมพลศึกษาดีเด่น ควรนำรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมพลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้ประเมิน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับการศึกษาในระดับต่าง ๆ เช่น ในระดับประถมศึกษา และระดับอุดมศึกษา หรือในสถาบันการผลิตครูศึกษาต่าง ๆ เช่นวิทยาลัยผลศึกษา สถาบันราชภัฏ หรือ มหาวิทยาลัย
2. ควรได้มีการนำรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นไปใช้ประเมินให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่นนำไปใช้ประเมินสถานภาพคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด สำนักงานการศึกษา เอกชน
3. ควรมีการพัฒนาปกติวิสัยคุณภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ โดยการนำรูปแบบการประเมินคุณภาพโปรแกรมผลศึกษา นี้ไปใช้ประเมินเมื่อเวลาหรือเหตุการณ์ได้เปลี่ยนไป เพื่อให้ปกติวิสัยได้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย